

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра економіки підприємства

На правах рукопису

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти

**на тему: Організація обліку, аналіз та контроль дебіторської
заборгованості підприємства**

Виконала:

Глушко Ангеліна Вадимівна

здобувач вищої освіти заочної форми навчання
спеціальності 071 Облік і оподаткування

Науковий керівник:
доктор економічних наук,
професор Мазур Н. А.

Роботу допущено до захисту перед ЕК рішенням кафедри,
протокол № ___ від «___» _____ 2023 р.

м. Кам'янець-Подільський 2023 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	
1.1. Економічна сутність та класифікація дебіторської заборгованості.....	7
1.2. Методика організації обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості	13
1.3. Нормативно-правове регулювання обліку і контролю дебіторської заборгованості	19
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ТОВ «ЛМВ-33»	
2.1. Загальна фінансово-економічна характеристика товариства.....	23
2.2. Стан організації обліку дебіторської заборгованості	37
2.3. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з покупцями та замовниками	42
2.4. Аналіз дебіторської заборгованості на підприємстві	47
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ	
3.1. Напрями удосконалення організації обліку дебіторської заборгованості ..	58
3.2. Механізм та інструменти контролю розрахунків з покупцями і замовниками в сучасних умовах господарювання	63
ВИСНОВКИ	70
СПИСКИ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	74
ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Актуальність теми. У ході фінансово-господарської діяльності кожне підприємство вступає в економічні відносини з іншими суб'єктами господарювання, що призводить до виникнення різних господарських операцій. З точки зору фінансової стабільності підприємства, ці операції представляють собою дебіторську заборгованість. Актуальність даної теми виражається в тому, що дебіторська заборгованість виступає не тільки як показник рівня заборгованості, але й як економічне явище, яке має вплив на загальну діяльність підприємства. Проте недостатньо приділяється належна увага аналізу та оцінці дебіторської заборгованості, що може призвести до негативних наслідків, таких як швидке зростання заборгованості перед підприємством, невідшкодування боргів та втрата власних коштів.

У сучасних умовах економічної діяльності виникає необхідність вирішення різноманітних проблем у сфері обліку. Особливо це стосується теоретичних та методичних аспектів класифікації та відображення заборгованості в системі рахунків бухгалтерського обліку, а також необхідності проведення аналізу заборгованості та впровадження автоматизації в бухгалтерський облік взаєморозрахунків.

Забезпечення належної організації та ефективного управління обліком, аналізом та контролем дебіторської заборгованості є гарантією для підприємства у попередженні негативних явищ, таких як виникнення прострочених чи безнадійних заборгованостей. Тому актуальність належного обліку фінансових взаємовідносин з дебіторами залишається важливою та вимагає детального вивчення.

Потреба у теоретичному обґрунтуванні і розробці конкретних практичних рекомендацій щодо обліку заборгованості визначила вибір теми кваліфікаційної роботи та підкреслила її актуальність.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження входить до плану науково-дослідної роботи кафедри економіки

підприємства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на період 2020-2023 рр. за темою: «Розвиток суб'єктів економічної діяльності в умовах мікро- та макроекономічних трансформацій XXI ст.» (державний реєстраційний номер 0119U002955).

Мета і завдання дослідження. Головною метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних та практичних аспектів обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості, а також розробка конкретних пропозицій щодо покращення цих процесів.

Для досягнення визначеної мети було важливим визначити та вирішити наступні завдання:

- розкрити поняття терміну «дебіторська заборгованість»;
- розглянути методика організації обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості;
- окреслити нормативно-правове регулювання обліку і контролю дебіторської заборгованості;
- описати загальну фінансово-економічну характеристику підприємства ТОВ «ЛМВ-33»;
- здійснити аналіз стану організації обліку дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві;
- провести аналіз контролю дебіторської заборгованості на підприємстві;
- визначити напрями вдосконалення організації обліку дебіторської заборгованості;
- систематизувати механізми та інструменти контролю розрахунків з покупцями та замовниками в сучасних умовах господарювання.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження за темою кваліфікаційної роботи є процеси, спрямовані на забезпечення оптимальної організації обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є методика організації обліку, аналізу та контролю на підприємстві ТОВ «ЛМВ-33».

Наукова новизна одержаних результатів. У кваліфікаційній роботі визначили напрями вдосконалення організації обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості на підприємстві ТОВ «ЛМВ-33».

Методи дослідження. Під час написання кваліфікаційної роботи та для забезпечення достовірності отриманих результатів, були використані такі методи:

– системний підхід — для встановлення сутності та конкретного змісту соціально-економічних понять «дебіторська заборгованість», «зобов'язання», «розрахунки», «дебітори»;

– метод спостереження — дослідження процесів організації обліку, включаючи виникнення, здійснення оплати або списання дебіторської заборгованості, а також документальне оформлення всіх операцій, пов'язаних із невиконаною заборгованістю за товари, роботи та послуги;

– метод економічного аналізу — оцінка різних аспектів економічної діяльності підприємства, оцінка фінансового стану;

– метод систематизації — визначення мети документування та створення системи обліку для узагальнення та аналізу розрахунків з клієнтами.

Апробація результатів кваліфікаційної роботи. Результати дослідження, які висвітлені в кваліфікаційній роботі, пройшли апробацію та отримали схвалення:

- в рамках роботи міжуніверситетського наукового гуртка «Діджиталізація економіки» за проектом Erasmus+ KA2 DigEco «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану» 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SBHE-JP (сертифікат №SU051-2023);

- у конкурсі студентських наукових проєктів «Інноваційні навички 21 століття, орієнтовані на ENTROCOMP» у секції «Ринок краудфандингу в Україні», що відбувся 7 вересня 2023 року за проектом «Діджиталізація економіки як елемент сталого розвитку України та Таджикистану» 618270-EPP-1-2020-1-LT-EPPKA2-SBHE-JP (диплом I ступеню №SA010-2023);

- у XX міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених, аспірантів і студентів «Актуальні проблеми фінансової системи України» (23 листопада 2023 р., м. Черкаси).

Публікації. Глушко А. Дебіторська заборгованість: її сутність та вплив на фінансовий стан підприємства. *Актуальні проблеми фінансової системи України: матеріали XX міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів*: Черкаський державний технологічний університет, 23 листопада 2023 р. Черкаси, 2023. С. (243 с.)

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи розміщено на 70 сторінках друкованого тексту, у тому числі 11 таблиць, 18 рисунків, 13 формул та додатків. Список використаних джерел налічує 74 найменувань, які подані на 7 сторінках.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі проведено теоретичний аналіз та розв'язання науково-практичного завдання організації та методики обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості на підприємстві.

Дослідження дозволили зробити наступні висновки:

1. Основною невід'ємною складовою процесу діяльності підприємства є взаємовідносини у сфері розрахунків з контрагентами. Формування повної, точної та достовірної інформації щодо фінансових взаємодій з іншими підприємствами, надання необхідної інформації як зовнішнім, так і внутрішнім зацікавленим сторонам, а також контроль за перевіркою умов договірних відносин є ключовими завданнями в області обліку розрахунків з контрагентами. Вважаємо, що основою для проведення ефективних розрахунків між контрагентами є система взаємодій між ними.

2. Правильно організований облік дебіторської заборгованості є складним питанням, оскільки його ефективність сприяє недоведенню заборгованості до статусу безнадійної та недопущенню прострочених платежів. Правильна оцінка дебіторської заборгованості впливає на достовірність та відображення облікової інформації у фінансовій звітності. В результаті дослідження сутності та класифікаційних ознак дебіторської заборгованості, можна зазначити щодо широкого спектру думок різних вчених стосовно визначення поняття «дебіторська заборгованість».

3. Дослідження проводились за матеріалами Товариства з обмеженою відповідальністю «ЛМВ-33», яке є виробником електрообладнання до автотранспортних засобів в Україні. Визначено, що підприємство має чітко визначені цілі та основні напрямки розвитку. Аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів дозволяє зрозуміти потенційні можливості та загрози, з якими може стикнутися підприємство, а також визначити його сильні та слабкі сторони.

4. Встановлено, що щодо розрахунків з покупцями та замовниками на ТОВ "ЛМВ-33" має місце нормативно-правове регулювання на трьох рівнях:

макрорівень, мезорівень і мікрорівень. Це включає в себе закони, угоди, нормативно-правові акти, які визначають процеси забезпечення розрахунків з покупцями та замовниками, а також оподаткування та інші аспекти.

5. Для реєстрації та систематизації даних щодо фінансових взаємодій з покупцями і замовниками використовується активний балансовий рахунок 36 "Розрахунки з покупцями і замовниками".

6. Щодо організації обліку розрахунків між підприємствами входить коректний вибір методів та способів відображення первинного обліку, заповнення бухгалтерських реєстрів, а також проведення аналізу фінансових показників. Таким чином, створені форми розрахунків для кожного контрагента, утверджений порядок реєстрації первинних даних, контроль за структурою та зміною фінансових взаємовідносин з контрагентами — все це впливає на організацію системи обліку фінансових взаємовідносин між підприємствами.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з покупцями, замовниками та іншими дебіторами складає суттєву частку поточних активів підприємства – в деяких галузях до 40-50%, а це означає, що точність цих показників необхідна для забезпечення достовірності фінансової звітності в цілому.

Політика управління дебіторською заборгованістю представляє собою частину загальної політики управління оборотними активами і маркетингової політики підприємства, направленої на розширення обсягу реалізації продукції і полягає в оптимізації загального розміру цієї заборгованості і забезпеченні своєчасного її інкасування

7. На основі даних, отриманих з бухгалтерських реєстрів та керуючись вимогами Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" і Національними професійними стандартами бухгалтерського обліку НПСБО № 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", ТОВ "ЛМВ-33" формує свою фінансову звітність. Структура, етапи та принципи підготовки цієї звітності також регламентуються в зазначених нормативних документах. Важливо відзначити, що інформація про розрахунки з дебіторами відображається практично в усіх фінансових звітах підприємства.

8. Загальний висновок з фінансових результатів підприємства ТОВ «ЛМВ-33» є дуже позитивним. Підприємство демонструє позитивну динаміку. Більшість фінансових показників, окрім показника поточної ліквідності, знаходяться в межах норми. Причинами таких змін стали: збільшення обсягів продажів; ефективне управління витратами; покращення організації виробництва; впровадження нових технологій; прийняття заходів щодо мінімізації ризиків пов'язаних з постачанням та збутом; підвищення попиту на продукцію підприємства; ефективне управління грошовими потоками; ефективне управління оборотним капіталом; контроль заборгованостей та вчасним погашенням зобов'язань.

9. Контроль за розрахунками з дебіторами має на меті підтвердження точності інформації щодо заборгованості підприємства, вчасного відображення цієї інформації у фінансових реєстрах та звітній документації. Також важливо розкрити основні принципи реєстрації заборгованості в бухгалтерському обліку та загальні підходи до цього питання в обліковій політиці підприємства.

Після огляду проведеного аналізу та врахування отриманих висновків, рекомендую розглянути наступні пропозиції:

1. Запровадити систематичну календарну перевірку з контрагентами підприємства, попередньо узгодивши терміни.
2. Рекомендується встановити механізм санкцій у випадках, коли покупці та замовники затримують оплату за продукцію.
3. Створення належної інформаційної бази про дебіторів підприємства, оскільки це впливає на ефективне управління заборгованістю.
4. Рекомендується розширити коло партнерів, щоб зменшити ризик невчасної або неповної оплати. Також слід постійно відслідковувати діяльність потенційних партнерів компанії.
5. За потреби застосовувати сучасні способи виплати заборгованостей від клієнтів, такі як угоди з факторингом та операції з векселями.
6. Проводити постійне вдосконалення системи контролю за дебіторською заборгованістю.

7. Сформувати резерв для сумнівних боргів відповідно до раніше проведеного аналізу фінансового стану окремого партнера компанії, враховуючи терміни прострочення виплат за дебіторською заборгованістю та обсяги діяльності підприємства.

8. Розробити та впровадити набір документів для фіксації результатів, які отримані під час контролю, проведеного працівниками внутрішнього контролю, відповідно до визначених форм.

Отже, реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню ефективності системи обліку та контролю, що в свою чергу забезпечить успішне функціонування підприємства як у поточному, так і в майбутніх періодах.

СПИСКИ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агеєнко І. В. Теоретико-методичні аспекти внутрішнього контролю розрахунків з контрагентами. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2017. Вип. 2. С. 38-47.
2. Акімова Н. С., Новицька Н. В. Основні проблеми обліку та внутрішнього аудиту дебіторської і кредиторської заборгованостей. *Науково-технічний збірник. Серія: Економічні науки*. 2007. № 77. С. 268–273.
3. Бабіч В. В. Фінансовий облік 2: навч. посіб. К. : КНЕУ, 2010. с 20-32.
4. Барановська Т. В. Обліково-контрольне забезпечення управління розрахунками з покупцями. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2018. № 3 (41). С. 3–12.
5. Басюк Т. П. Реструктуризація дебіторської заборгованості підприємства. *Фінанси України*. 2004. № 12. С. 115 – 123.
6. Білуха, Н. А. Курс аудиту: Підручник. 2-ге вид, перероб. К: Вища школа.: КОО Т-во «Знання», 1999, 574 с.
7. Бондаренко О. С. Сучасні підходи до обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці господарювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2008. № 18. С. 36–39.
8. Бондарчук Н. В., Васильєва Л. М. Теоретико-методичні основи бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 16. Част. 1. С.135-138. URL: http://www.ej.kherson.ua/journal/economic_16/1/35.pdf (дата зверн.: 01.12.2023).
9. Булатів А.С. Економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. К.: Знання, 2007. 408с.
10. Бутинець, Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб. / Ф. Ф. Бутинець, С. М. Лайчук, О. В. Олійник, М. М. Шигун. Житомир: ПП «Рута», 2002. 472 с.
11. Буфатіна, І. Облік дебіторської заборгованості. *Все про бухгалтерський облік*. 2010. № 52. С. 41-45.

12. Вакульчик Д. В. Облік розрахунків з покупцями та замовниками та шляхи його вдосконалення. *Збірник тез ТХІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи»*. 2021. С. 8-10.
13. Василюк М. М. Механізм управління дебіторською заборгованістю в сучасних умовах господарювання. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. Випуск 11(19). Ч. 2. 2015. URL: <https://economic-vistnic.stu.cn.ua/index.pl?task=arcls&id=1390> (дата звернення 30.11.2023).
14. Вербило О.Ф., Бойко З.І., Кондрицька Т.П., Ярошинський В.Я. *Бухгалтерський облік. навч. посібник*. К : НАУ, 2004. 680 с.
15. Вишневський, М. Інвентаризація розрахунків. *Податки та бухгалтерський облік (укр.)*. 2005. №88 С. 12-13.
16. Владика О. Є. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1. С. 677-681.
17. Волковицька О. М. Формування системи внутрішнього контролю розрахунків з покупцями та замовниками. *Ефективна економіка*. 2014. № 12.
18. Волковицька О. М., Болтач С. Ю. Механізм та інструменти контролю розрахунків з покупцями і замовниками в сучасних умовах господарювання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 1. С 34- 38.
19. Гавриленко В. О., Кулачок А. М. Напрями удосконалення обліку розрахунків з покупцями і замовниками у сучасних умовах господарювання. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер.: Економічні науки*. 2012. Вип. 30(1). С. 248-251. URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpchdtu_2012_30\(1\)_57.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Znpchdtu_2012_30(1)_57.pdf) (дата звернення 25.11.2023).
20. Ганусич В.О. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2016. Вип. 1(1). С. 441-445.
21. Гладких Т.В. *Фінансовий облік: навч. посіб.* К.: Центр навчальної літератури, 2007. 480 с.
22. Голов С. Ф., Костюченко В. М. *Бухгалтерський облік та фінансова*

звітність за міжнародними стандартами: Практичний посібник. К.: Лібра, 2004. 880 с.

23. Горбачова, О. М. Облік і аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення. *Торгівля і ринок*. 2010. № 30. Т.2. С. 392-399.

24. Городянська Л.О. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на підприємстві. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2007. №6. С. 9-16.

25.

26. Гуня В. О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств. *Економічний простір*. 2008. № 19. С. 124-131.

27. Гуцаленко Л.В. Контроль дебіторської заборгованості: організація і методика здійснення. *Економічні науки*. – Серія «Облік і фінанси». – Випуск 8 (29). – Ч. 2. – 2011. 547с.

28. Добровольська О. В. Сучасна система організації контролю за дебіторською заборгованістю підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 1. С. 5-11.

29. Дроздова О. Г. Проблеми обліку дебіторської заборгованості в Україні та шляхи їх вирішення. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. Вип. 5. С. 94-98.

30. Дропа Я. Б. Організація контролю за дебіторською заборгованістю. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. 2005. Вип. 34. С. 438-446.

31. Дубровська Є. В. Розробка ієрархічної моделі методів управління дебіторською заборгованістю підприємств вантажного автотранспорту. *Регіональна політика: напрями її реалізації в Україні : міжвуз. наук.-практ. конф.*, Київ, 20 трав. 2009 р. С. 34-35.

32. Єдинак Т.С. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємства в умовах фінансово-економічної кризи. URL: <http://firearticles.com/есопоміка> (дата звернення 24.11.2023).

33. Житна І. П., Садовніков О. А. Сучасні технології удосконалення

системи автоматизації обліку та управління виробництвом. *Управління розвитком*. 2010. № 3. С. 126-128.

34. Загородній А. Г., Партин Г. О., Пилипенко Л. М. Бухгалтерський облік: основи теорії і практики: підручник. Вид. 2-ге, перероблене і доповнене. К. : Знання, 2009. 422 с.

35. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 30.11.2023).

36. Закон України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку»: Наказ М-ва фінансів України від 29.11.1999 р. № 290: станом на 3 листоп. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 09.10.2023).

37. Зінченко О. В., Крутих О. В. Економічна сутність та класифікація дебіторської заборгованості для потреб облікової системи підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 25. С. 819-825.

38. Іванілов О. С. Механізм управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2013. № 1. С. 156-163.

39. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30.11.1999 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення 05.11.2023).

40. Карбовник А. М. Деякі аспекти управління дебіторською заборгованістю та їх вплив на джерела формування оборотних активів. К. : Фінанси України, 2010. 197 с.

41. Кватирка П.Б. Класифікація дебіторської заборгованості та її вдосконалення: навчальний посібник. Київ : КНЕТУ, 2015. 10-15с.

42. Кірейцев Г. Г. Предмет, функції та методи бухгалтерського обліку: розкриття сутності в навчальному процесі. *Вісник Київського національного економічного університету*. №18. Київ, 2005. С.147-151.

43. Кірейцев Г. Г. Фінансова звітність підприємств та її аналіз. К: ЦУЛ,

2002. 452 с.

44. Клименко О. М. Управління дебіторською заборгованістю. *Економіка: проблеми теорії і практики : зб. наук. праць*. Вип. 183. Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. С. 697-700.

45. Ковтуненко В. М. Проблеми управління дебіторською заборгованістю та практичні аспекти їх вирішення. *Агросвіт*. 2014. №10. С.36-38.

46. Кондукова Е. В., Лісовий А. В. Аналітичні аспекти податкового дослідження стану розрахунків з контрагентами. *Сталий розвиток економіки*. 2012. № 3. С. 285–290.

47. Кружельницький М. В. Інструменти досудового погашення прострочення дебіторської заборгованості. *Вісник КНТЕУ*. 2005. №2. С. 65-73.

48. Лишиленко О. В. Бухгалтерський фінансовий облік. навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2014. 528 с.

49. Момот Т. В. Фінансовий менеджмент. К. : ЦУЛ, 2011. 712 с.

50. Момот Т.В. Сучасні моделі управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Комунальне господарство міст*. №85. 2008. С. 207-211.

51. Москалюк Г. О. Система внутрішнього контролю дебіторської та кредиторської заборгованості: напрямки удосконалення і розвитку. *Ефективна економіка*. 2013. № 3.

52. Непочатова В. С. Внутрішній контроль розрахунків з покупцями та замовниками. *Молодий вчений*. 2016. №3. С. 134-138.

53. Невская А. Додаткові статті фінзвітності: коли та як заповнювати. URL: <http://www.interbuh.com.ua/ua/view/newspaper/2286/5452> (дата звернення 01.11.2023).

54. Олійник С.О. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості. *Науковий огляд*. 2018. № 5(48). URL: <http://oaji.net/articles/2017/797-1532519637.pdf> (дата звернення 25.10.2023).

55. Омецінська І. Я. Проблеми відображення зобов'язань на рахунках бухгалтерського обліку. *Обліково-аналітичні системи: глобальний і*

національний аспекти: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (16-17 травня 2014 р., Полтава). РВЦ ПУСКУ. Ч. 1. С. 238-240.

56. Операціях. *Економіка*. 2010. №1(101). С.11-16. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/22000>

57. Податковий кодекс України: від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi:bin/laws/main.cgi> (Дата звернення 12.10.2023).

58. Подмешальська Ю. В., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Бухгалтерський облік: навч.-метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2017. 400 с.

59. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України, №88 від 24.05.1995 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> (дата звернення 14.10.2023).

60. Польова О. Л. Принципи управління дебіторською заборгованістю аграрних підприємств на регіональному рівні. *Науковий вісник ВДАУ*. 2010. №5. С. 290-294.

61. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: «Знання», 2008. 630 с.

62. Присяжнюк І. В. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості та шляхи його вдосконалення з врахуванням діяльності суб'єкта господарювання. *Студентський вісник НУВГП : зб. наук. праць*. Рівне : НУВГП, 2014. Вип. 1(1). С. 205-208.

63. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ М-ва фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 : станом на 29 лип. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення: 29.11.2023).

64. Редько А. Ю. Сучасна система організації контролю за дебіторською заборгованістю підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 1. С. 5-11.

65. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2005. 662 с.
66. Садовська І. Б. Фінансовий облік. Навчальний посібник. Луцьк. Навчально-методичний відділ ЛНТУ, 2011.
67. Садовська І. Б., Божидарнік Т. В., Нагірська К. Є. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 688 с.
68. Серпенінова Ю. С., Гольцова С. М., Макаренко І. О. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навч. посіб.; за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. Суми: Університетська книга, 2015. 336 с.
69. Сопко В. В., Завгородній В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу. Підручник. К.: КНЕУ, 2004. 412 с.
70. Телін, С. В. Управління дебіторською заборгованістю в сучасних умовах господарювання. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2011. № 3. С. 102-107.
71. Ценклер Н. І., Кватирка П. Б. Вдосконалення класифікаційних ознак дебіторської заборгованості та їх значення в підвищенні контрольно-аналітичної функції обліку.
72. Чацкіс Ю. Д. Організація бухгалтерського обліку: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2011. 564 с.
73. Чорнобривець М. М. Дебіторська заборгованість: сутність та причини виникнення. *Європейські перспективи*. 2013. №10. С.181-185.
74. Шара Є. Ю., Соколовська І. Є. Фінансовий облік I : навч. посібник. Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т держ. податкової служби України. К. : ЦУЛ, 2016. 336 с.
75. Яворова Г.В. Обумовленість виникнення та сучасний стан внутрішньогосподарського контролю на підприємствах України. *Інноваційна економіка*. 2012. №11. С. 274-276.
76. Якимова А. М. Політика комерційного кредитування й управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Економіка: проблеми теорії і практики : зб. наук. праць*. Вип. 197. Дніпропетровськ : ДНУ, 2004. С. 131-140.